অধ্যায় ১২ ঃ অসমৰ উল্লেখযোগ্য শক্তিপূজাৰ স্থল

অধ্যায় গাঁথনি

১২.১ উদ্দেশ্য

১২.২ পৰিচয়

১২.৩ অসমৰ উল্লেখযোগ্য শক্তিপূজাৰ স্থলৰ নাম

- ১২.৩.১ মা-কামাখ্যা
- ১২.৩.২ শ্রীশ্রী দীর্ঘেশ্বৰী দেৱালয়
- ১২.৩.৩ উগ্রতাৰা
- ১২.৩.৪ শ্রীশ্রী দীপেশ্বৰী মন্দিৰ তথা অন্নপূর্ণা মন্দিৰ
- ১২.৩.৫ শ্রীশ্রী মাচণ্ডিকা দেৱালয়
- ১২.৩.৬ জয়দুর্গা মন্দিৰ
- ১২.৩.৭ ভৈৰৱী মন্দিৰ
- ১২.৩.৮ মহামায়া পীঠ

১২.৪ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

১২.৫ অধিক জানিবলৈ

১২.৬ অগ্রগতিৰ খতিয়ান

১২.৭ আৰ্হি প্রশ্ন

১২.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি -

- অসমৰ বিভিন্ন উল্লেখযোগ্য শক্তিপূজাৰ স্থানসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব
- অসমৰ বিভিন্ন জিলাৰ শক্তিপূজাৰ দেৱালয়সমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব
- বিখ্যাত শক্তিদেৱী দেৱালয়সমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব।

১২.২ পৰিচয়

আপুনি আগৰ অধ্যায়ত প্রাচীন অসমত দেৱ-দেৱালয় নির্মাণৰ প্রস্তুতি তথা অসমৰ মঠ-মন্দিৰৰ অধ্যয়ন পৰিক্রমা বিষয়ে জানিলে। এতিয়া এই অধ্যায়ত অসমত অৱস্থিত বিভিন্ন উল্লেখযোগ্য শক্তিস্থল বা দেৱালয়সমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। অসমৰ বিভিন্ন জিলাসমূহত অৱস্থিত উল্লেখযোগ্য শক্তিপূজাৰ স্থানসমূহ হ'ল— মা-কামাখ্যা, শ্রীশ্রী দীর্ঘেশ্বৰী দেৱালয়, উগ্রতাৰা, শ্রীশ্রী দীপেশ্বৰী মন্দিৰ তথা অন্নপূর্ণা মন্দিৰ, শ্রীশ্রী মাচণ্ডিকা দেৱালয়, জয়দুর্গা মন্দিৰ, ভৈৰৱী মন্দিৰ, মহামায়া পীঠ ইত্যাদি। গতিকে এই অধ্যায়ত আপুনি এনেদৰে বিভিন্ন জিলাৰ কিছুমান উল্লেখযোগ্য শক্তিপূজাৰ স্থলসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব।

১২.৩ অসমৰ উল্লেখযোগ্য শক্তিস্থলৰ নাম

এতিয়া আপুনি অসমৰ বিভিন্ন উল্লেখযোগ্য শক্তিপূজাৰ স্থানসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। যেনে- শিৱসাগৰৰ শিৱদ'ল, নলবাৰীৰ বিলেশ্বৰ, কামৰূপৰ উমানন্দ মন্দিৰ ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য।

১২.৩.১ কামাখ্যা

উত্তৰ-পূব প্ৰান্তৰ প্ৰসিদ্ধ কামৰূপ জিলাৰ গুৱাহাটী মহানগৰীৰ সম্প্ৰতি মধ্যৱৰ্তী স্থানত নীলপৰ্বতৰ উপৰি ভাগত অৱস্থিত দেৱীপীঠ কামাখ্যা। ভাৰতবৰ্ষৰ ৫১খন পীঠৰ ভিতৰত কামাখ্যা অন্যতম পীঠ। য'ত দেৱীৰ যোনিভাগ পতিত হৈছিল। প্ৰজাপতি দক্ষই যজ্ঞৰ আয়োজন কৰি ব্ৰহ্মা-বিষ্ণু প্ৰভৃতি দেৱগণ আমন্ত্ৰণ কৰি যজ্ঞ আৰম্ভ কৰিলে। কিন্তু পৰমেশ্বৰ শিৱক নিমন্ত্ৰণ জনোৱা নহ'ল। এই কাৰ্যত সতীয়ে অপমানবোধ কৰি পিতৃ-আয়োজিত যজ্ঞত উপস্থিত হৈ যজ্ঞস্থলীত দেহ ত্যাগ কৰিলে।

'সোঢ়ং ন শক্তা পতিৰ্গহনং সা
দক্ষাত্মজা চৈৱ সতীতি নাম্না।
লোকে প্ৰসিদ্ধা সুকগোত্ৰমান্যা
আয়োজিতাগ্নৌ স্বয়মাৱিৱেশ।।

শিৱই সতীৰ শৱটি কান্ধত লৈ ভয়ঙ্কৰ ৰূপত নৃত্য কৰি ঘূৰি ফুৰিব ধৰিলে। ভগৱান বিষ্ণুই কথা বিষম দেখি সুদৰ্শন চক্ৰ ধৰি সতীৰ দেহ খণ্ড খণ্ড কৰি শিৱক মায়া মুক্ত কৰিবলৈ ঠায়ে ঠায়ে দেহৰ অঙ্গসমূহ পেলাই যাবলৈ ধৰিলে, সতীৰ যোনিভাগ নীল পৰ্বতত পতিত হ'ল। সাধু সন্ত মহাত্মাৰ তপোভূমি কামাখ্যাপীঠ পৃথিৱী বিখ্যাত হ'ল। জগতৰ মাতৃ কামাখ্যাক এইভাৱে প্ৰণাম জনাই ভক্তই যথাভীষ্ট লাভ কৰে—

কামাখ্যা ৱৰদেদেৱী নীল পৰ্বতৱাসিনী।
ত্বং দেৱি জগতাং মাতৰ্যোনিমুদ্ৰে নমো২স্তুতে।

কামাখ্যা পূজনৰ অমোঘ ফল প্ৰাপ্তি উদ্‌ঘোষিত হৈছে কালিকা পুৰাণত—

গৱাং কোটি প্ৰদানাতু যৎ ফলং জায়তে নৃণাম।
তৎ ফলং সমৱাপ্নোতি কামাখ্যাং পূজয়ন্নৰঃ ।। ৫৪।।

(কাঃ পুঃ ৬৫তম অঃ ৫৪)

সতীৰ যোনি মণ্ডল পতিত স্থান কুব্জিকা পীঠ নামেৰে প্ৰসিদ্ধি লাভ কৰিলে। যোনি মণ্ডলৰ ভাৰ আৰু তাপত সমগ্ৰ পৰ্বত খনেই নীলবৰ্ণ হৈ পৰিল। সেই বাবে পৰ্বতখন নীলাচল নামেৰে প্ৰসিদ্ধি লাভ কৰিলে।

'স নীলৱৰ্ণঃ শৈল২ভ্যু পতিতে যোনিমণ্ডলে

(কাঃ পুঃ ৩২তম অধ্যায়)

'দেৱী মাহাত্ম্য প্রচাৰার্থে স্বয়ং বিশ্বকর্মাই নির্মাণ কৰা মন্দিৰটো কালক্রমত ক্ষয় প্রায় হোৱাত পুনঃ কোচ বিহাৰৰ ৰজা বিশ্বসিংহই নির্মাণ কৰাইছিল। ১৫৩৪ খ্রীঃত বিশ্ব সিংহৰ মৃত্যু হোৱাত তেওঁৰ পুত্র মল্লদেৱে নৰনাৰায়ণ নাম লৈ কোচবিহাৰৰ ৰাজসিংহাসনত আৰোহন কৰি ভাতৃ চিলাৰায় (শুক্লধ্বজ) ক প্রধান সেনাপতি হিচাপে নিয়োগ কৰে। ৰাজকার্যৰ লগতে ধর্মীয় কৃত্য সমূহো যথাৰীতি অনুষ্ঠিত কৰা কর্তব্য বিবেচনাৰে ১৫৫৩ খ্রীষ্টাব্দত কালাপাহাৰ আক্রমণত মন্দিৰ ক্ষয়-ক্ষতিৰ পিছত নৰনাৰায়ণ আৰু চিলাৰায়ে ১৫৬৫ খ্রীষ্টাব্দত মন্দিৰৰ সংস্কাৰ কৰি নির্মাণ কার্য সম্পূর্ণ কৰে।

মহাৰাজ নৰনাৰায়ণ আৰু চিলাৰায়ৰ মৃত্যুৰ পিছত আহোম ৰজা ৰাজেশ্বৰ সিংহৰ দিনত মন্দিৰ সমুন্নতিৰ অর্থে ভূ-সম্পদ লাভ কৰি কামাখ্যাৰ নাট মন্দিৰ নির্মাণ কৰা হয়।

কামাখ্যাধামত পূজা সেৱা কৰিলে অশ্বযজ্ঞ কৰাৰ ফল প্রাপ্ত হয়।

তীর্থযাত্রাং সমাসাদ্য যদেকো২প্যত্র গচ্ছতি
পদে পদে২শ্বমেধস্য ফলং প্রাপ্নোতি মানৱঃ।।

(যোঃ তন্ত্র, ১১ পটল ২০ শ্লোক)

কামাখ্যা পীঠলৈ আহি দেৱীদর্শন, পূজা জপ, কুমাৰী পূজা, দশমহাবিদ্যাৰ দর্শন আৰু পূজা সংকল্পনুসাৰে কৰি অভীষ্ট লাভ কৰাৰ কাহিনী সংকল্প শাস্ত্রত বর্ণিত হৈছে।

জাতি-বর্ণৰ বিচাৰ নকৰি কুমাৰী পূজা কৰিলে মহা ফল লাভ কৰিব পাৰে।

'জাতিভেদান্দুহেশানি নৰকান্ন নিবর্ত্ততে।
জাতিভেদো ন কর্তব্যঃ কুমাৰী পূজনেশিৱে

(যোঃ তন্ত্র ১৭ পটল ৩১)

দেৱীয়ে কামপৰবশ হৈ শিৱৰ সৈতে মিলিত হোৱাত অর্থাৎ দেৱীৰ অভীষ্ট সিদ্ধিৰ নিমিত্তে এই স্থান কামাখ্যা নামেৰে খ্যাত হ'ল।

কাময়তে ভক্তানাং কামং পূৱয়তি যদ্বা ভক্তৈঃ সাধকৈ কাম্যতে২সৌ ইতি কামা,
কামা আখ্যা যস্যাঃ ইতি কামাখ্যা দেৱীবিশেষঃ

অর্থাৎ ভক্তসকলৰ ইচ্ছা মনৰ অভিপ্রায় পূৰণ কৰে অথবা সাধকভক্তসকলে মনে বিচৰা কাম যিয়ে পূৰণ কৰে এই অর্থত কামাখ্যা শব্দ নিষ্পন্ন হৈছে।

কামার্থমাগতা যস্মান্ময়া সার্দ্ধং মহাগিষ্টে
কামাখ্যা প্রোচ্যতে দেৱী নীলকূটে ৱহোগতা

(কাঃ পুৱাণ ৬১ অঃ)

সৌভাগ্য কুণ্ড — কামাখ্যা মন্দিৰৰ উত্তৰে দেৱীৰ ক্রীড়া পুষ্কৰিনী অৱস্থিত। এই পুষ্কৰিণী সৌভাগ্য কুণ্ড বুলি কোৱা হয়। দেৱীৰ মন্দিৰ প্রৱেশ কৰাৰ পূর্বত সৌভাগ্যকুণ্ডৰ পানী লৈ নিজ দেহলৈ শান্তি কৰি হস্ত-পাদ প্রক্ষালনৰ অন্তত মাৰ মন্দিৰত

প্ৰৱেশ পূজা সেৱা কৰাৰ বিধৰ আছে।

দশমহাবিদ্যা — দক্ষৰ যজ্ঞ লৈ অনিমন্ত্ৰিত শিৱৰ ভাৰ্যা সতী অতিশয় ক্ষুব্ধ হৈ যজ্ঞলৈ যাব ওলোৱাত শিৱৰ দ্বাৰা বাধা প্ৰাপ্ত হৈ দশোদিশে দহটা অতুলনীয় মূৰ্তি ধাৰণ কৰিলে। সেয়া দশমহাবিদ্যা নামে প্ৰসিদ্ধি লাভ কৰিলে। কালী, তাৰা, ষোড়শী, ভূৱনেশ্বৰী, ভৈৰৱী, ছিন্নমস্তা, কমলাত্মিকা, বগলামুখী, ধূমাৱতী আৰু মাতঙ্গী ৰুল দশমহাবিদ্যা। এই মূৰ্ত্তিৰ পৃথক মন্দিৰ আছে। কামাখ্যাপীঠত অনুষ্ঠিত উৎসৱসমূহৰ ভিতৰত অম্বুবাসী উৎসৱ অন্যতম। এই উৎসৱলৈ ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা সাধু-সন্ত-মহাত্মাৰ উপৰি অসংখ্য ভক্তৰ সমাগম হয়। বিদেশী পৰ্যটক আহি সনাতনীয় ধৰ্মৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হয়। অম্বুবাচীৰ সময়ছোৱাত পৃথিৱী ঋতুমতী হয়। ঋতুমতী কামাখ্যা দেৱীৰ পূজা সেৱা বন্ধ থাকে।

অম্বু জলং তদ্বৰ্ষনং ৱাচয়তি সূচয়তীতি অম্বুৱাচী। অৰ্থাৎ অম্বু শব্দই জল-পানীক বুজায়। সি সময়ত জলবৰ্ষণৰ সূচনা কৰিলেও অম্বুবাচী আখ্যা নাপায়।

১২.৩.২ শ্ৰীশ্ৰী দীৰ্ঘেশ্বৰী দেৱালয়

মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ উত্তৰ পাৰত দীৰ্ঘেশ্বৰী দেৱীকুণ্ড, যাক গুপ্তকুণ্ড বুলিও কোৱা হয়। কাৰণ দেৱীৰ সো উৰুৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত এই পীঠক গুপ্ত কামাখ্যা বুলিও কোৱা হয়। দীৰ্ঘেশ্বৰী দেৱালয়ৰ তামৰ ফলিৰ উল্লেখ আছে। ১৬৫৯ শকত স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহই এই মন্দিৰ পুনৰ নিৰ্মাণ কৰে।

স্বস্তি শ্ৰীইন্দ্ৰ বংশাবতংস সোমাৱেশ্বৰ মহাৰাজাভিৰাজ শ্ৰীশ্ৰী শিৱসিংহ নৱেন্দ্ৰ সাক্ষ্যয়া মন্মত্ৰীবৰপ্ৰবৰাগ্ৰগণ্য শ্ৰীমৎতৰুনশ্ৰীদ্বাৰা বৃহৎফুক্কনেন শ্ৰীশ্ৰী দীৰ্ঘেশ্বৰীদেব্যা মঠ প্ৰতিষ্ঠাংকৃত্বাশ্ৰীদূৰ্গাদ্বাৰাণি নিৰ্মিতানি গ্ৰহবান ৰচ চন্দ্ৰশাকে (১৬৫৯ শাকে)

উল্লেখযোগ্য যে- ১৭৩৭ চনত বঙ্গদেশৰ নদীয়া জিলাৰ শান্তিপুৰ গাঁৱৰ পৰা হলিৰাম ভট্টাচাৰ্যক আদৰি আনি স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহই কামৰূপ জিলাৰ বৰডেকপাৰ গাঁৱত বিস্তৰ ভূসম্পত্তি দান কৰি পূজা অৰ্চনাৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰে। এই মন্দিৰত নিত্য উৎসৱৰ ভিতৰত শ্ৰীশ্ৰী নাগপঞ্চমী, দুৰ্গাপূজা, কালীপূজা, গণেশপূজা, শিৱৰাত্ৰী, মদন চতুৰ্দশী আদিয়েই প্ৰধান উৎসৱ পৰম্পৰাভাৱে চলি অহা চ'ত মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত সন্ধিয়া দেৱী দীৰ্ঘেশ্বৰীক সিংহাসনতলৈ ভক্তসকলে বাদ্য বজাই সমদল পৰি মণিকৰ্ণেশ্বৰ শিৱৰ ওচৰলৈ নি বিবাহ সম্পন্ন কৰাৰ পিছত দেৱীক নিজৰ পীঠলৈ ঘূৰাই অনা অন্য এটি আকৰ্ষণীয় উৎসৱ।

১২.৩.৩ উগ্ৰতাৰা দেৱালয়

গুৱাহাটী চহৰৰ মাজমজিয়াত লতাশিল খেল পথাৰৰ নিচেই ওচৰতে

যোৰপুখুৰীৰপাৰত অৱস্থিত উগ্রতাৰা দেৱালয় এখন জাগ্রত সিদ্ধপীঠস্থান। মন্দিৰৰ ভিতৰত থকা জলপূর্ণনাভিকুণ্ডত উগ্রতাৰা দেৱীৰ পূজা কৰা হয়। দক্ষযজ্ঞত প্রাণবিসর্জ্জন দিয়া সতীৰ নাভি অংশ ইয়াতেই পৰিছিল। এই নাভিকুণ্ডতেই বশিষ্ঠই তাৰাৰ আৰাধনা কৰি সিদ্ধি লাভ কৰে।

বশিষ্ঠাৰাধিতা বিদ্যাতাৰিনী নাভিৰূপিনী।

তস্যাঃ স্পর্শনমাত্রেন জীৱন্মুক্তভবেন্নৰঃ।।

১৬০৭ শতিকাত আহোম স্বর্গদেউ শিৱসিংহই এই মন্দিৰ নির্মাণ কৰি দিছিল। গেইটে তেওঁৰ বুৰঞ্জীত ১৮৪ পৃষ্ঠাৰ পাদটিকাত এই দেৱালয়ৰ বিৱৰণ স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰিছে।

১২.৩.৪ শ্রীশ্রী দীপ্তেশ্বৰী মন্দিৰ তথা অন্নপূর্ণা মন্দিৰ

কামৰূপ জিলাৰ প্রসিদ্ধ ৰঙিয়া চহৰৰ পৰা পূবে আঢ়ৈ মাইলমান দূৰত পূব কছাৰীমহল মৌজাৰ অন্তর্গত পুঠিমাৰী (লক্ষ্মীতৰা বা লখইতৰা) নদী পাৰত দীপেশ্বৰী মন্দিৰ।

দীপ্তেশ্বৰী দেৱালয় বা অন্নপূর্ণা মন্দিৰ শাক্তধর্মানুগ অতি জাগ্রত দেৱালয়।

প্রাগৈতিহাসিক যুগত অতি অত্যাচাৰী দ্বীপকাসুৰৰ অত্যাচাৰত দেৱকুল জর্জৰিত হৈ পৰে। দেৱকুলক দ্বীপকাসুৰৰ অত্যাচাৰৰ পৰা উদ্ধাৰকল্পে দেৱী অন্নপূর্ণা জগজ্জননীয়ে ঐশী শক্তিৰে দ্বীপকাসুৰক বধ কৰি দীপ্তেশ্বৰী নামেৰে সম্পূজিতা হ'ল।

তন্ত্রোক্তবিধানানুসাৰে দেৱী-পূজাত আমীষভোগও দিয়া হয়। মহাৰাজাধিৰাজ ৰুদ্রসিংহই মুৰাৰা সত্রাধিকাৰ সিদ্ধ পুৰুষ আচার্য্য চূড়ামনি ভট্টাচার্যক পূজক হিচাপে নির্বাচন কৰি দেৱাল পৰিচালনার্থে ২১০০ বিঘা মাটি দান কৰিছিল বংশ পৰম্পৰাসূত্রে তন্ত্রসাধনাত নিৰত সাধকসকলে যথাৰীতি পূজা সেৱা চলাই আছে।

১২.৩.৫ শ্রীশ্রী মাচণ্ডিকা দেৱালয়

কামৰূপ জিলাৰ প্রসিদ্ধ ছয়গাঁৱৰ ওছৰত চম্পক নগৰৰ গোসাঁনী মঠ নামৰ গাঁৱত শ্রীশ্রী চণ্ডিকা মন্দিৰ প্রতিষ্ঠিত। দেউলা লক্ষীন্দাৰ আৰু চান্দ সদাগৰৰ মেৰঘৰ আদি উপাখ্যানৰ সৈতে চন্দিকা দেৱালয়ৰ সম্পর্ক আছে। আহোম ৰজা স্বর্গদেউ শিৱ সিংহই ১৬৪৭ খ্রীষ্টাব্দত তেওঁৰ অনুজ ভাতৃ দুজনৰ দ্বাৰা দেৱালয়ৰ মন্দিৰ নির্মাণ কৰাইছিল। এই দেৱালয়ত পূজা সেৱা নিয়মিতভাৱে চলিবলৈ আহোমৰজা স্বর্গদেউ শিৱ সিংহই ১৬২ পুৰাজমী দেৱোত্তৰ হিচাপে দান কৰিছিল।

মন্দিৰৰ ভিতৰত এটা ৫ ফুট ওখ দেৱী মূর্তি আছে। ইয়াৰ আশে পাশে শিলত কটা বহুতো মূর্তি আছে। এই মূর্তিসমূহে দেৱালয়খনৰ মহত্ব ঐতিহ্য সংসূচনা কৰিছে।

১২.৩.৬ শ্রীশ্রী জয়দুর্গা মন্দিৰ, হাজো

জয়দুর্গা মন্দিৰ হাজোৰ মদনাচল পাহাৰত অধিস্থিত। আহোম ৰজা লক্ষ্মীকান্ত সিংহই গঙ্গা বল্লভ গোস্বামী দ্বিজক জয়দুর্গা দেৱালয়খন প্রতিষ্ঠা কৰিবলৈ নির্দেশ দিয়ে। ৰজাৰ নির্দেশত ১৬৯৬ শকৰ শাওণ মাহত প্রসিদ্ধ কেদাৰ মন্দিৰৰ নিচেই কাষতে এই জয়বল্লভ গোস্বামীদেৱে মন্দিৰ প্রতিষ্ঠা কৰে।

এই দেৱালয়ত বিগ্রহ হিচাপে দৃশভূজা জয় দুর্গা দেৱীৰ প্রতিষ্ঠা কৰে। গৌৰীকান্ত শিৱলিঙ্গৰ সৈতে এটি শালগ্রামো আছে যদিও ইয়াৰ মূল বিগ্রহ হৈছে জয়দুর্গা।

এই দেৱালয়ৰ সমুন্নতিকল্পে আহোমৰজা লক্ষ্মীকান্ত সিংহই ৯৮৭ বিঘা ৯ লেচা দেৱোত্তৰ ভূমি দান কৰে। এজন দলৈয়ে মন্দিৰ পৰিচালনা কৰে। আত্মাৰাম দেৱ শর্মা নামৰ এজন বৰদেউৰী বংশৰ পৰা দলৈ নির্বাচিত হৈ মন্দিৰ পৰিচালনা কৰে।

এই দেৱালয় আদি অৱস্থাত এটা শিলৰ মঠ আছিল। ১৮৯৭ চনৰ বৰ ভূমিকম্পত ভাঙি পৰাত ১৯২৪ চনত দেৱালয়ৰ দলৈয়ে তাত এটি ভবন নির্মাণ কৰি পূজা সেৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে।

১২.৩.৭ ভৈৰৱী মন্দিৰ

তেজপুৰ নগৰৰ পূবত ব্রহ্মপুত্র মহানদৰ পাৰত এটি সৰু টিলাৰ ওপৰত অৱস্থিত ভৈৰৱী মন্দিৰ। দ্বাপৰ যুগত ৰজা বাণাসুৰৰ কন্যা উষাই দেৱীক আৰাধনা কৰিছিল। দেৱীৰ মন্দিৰ থকা এই পাহাৰখন ভৈৰৱী পাহাৰ বুলিয়েই প্রসিদ্ধ। মন্দিৰৰ পৰা দক্ষিণ দিশে ব্রহ্মপুত্রলৈ নামি যোৱা শিলৰ খট্‌খটি আছে।

ভৈৰৱী দেৱালয়ত শাক্তমতে পূজা সেৱা ভোগনৈবদ্য আৰু বলি উৎর্সগা কৰা হয়।

মন্দিৰৰ পৰা খাটীৰ নামি ব্রহ্মপুত্র নদৰ পানীৰ মাজত অৱস্থিত এটি টিলাত বলিশাল দেখা যায়। তাত হেনো গুপ্তভাবে দেৱীলৈ বলি ভাগ আগবঢ়াইছিল। এতিয়া সেই প্রথা নাই।

ভৈৰৱী মন্দিৰৰ পূবে দি বৈ যোৱা নদীখনক ভৈৰৱী অথবা ভৰলী বুলি জনা যায়।

১২.৩.৮ মহামায়া পীঠ

ধুবুৰী জিলাৰ অন্তর্গত বগৰীবাৰীত অৱস্থিত মহামায়া পীঠ এখন অতি জাগ্রত শক্তিপীঠ। ইয়াত নিত্য নিৰামিষ ভোগ আৰু হাঁহ, পাৰ, ছাগলী বলি দি আমীষ ভোগো অর্পণ কৰা হয়। আহোম ৰজা স্বর্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহৰ দিনত বিশেষভাৱে মন্দিৰৰ পূজা সেৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ১ ঃ কামাখ্যা মন্দিৰ কোন জিলাত অৱস্থিত?

.....

প্রশ্ন নং ২ ঃ মা-চন্দিকা দেৱালয় কামৰূপ জিলাৰ কোন ঠাইত অৱস্থিত?

.....

প্রশ্ন নং ৩ ঃ ভৈৰৱী মন্দিৰ কোন জিলাত অৱস্থিত?

.....

প্রশ্ন নং ৪ ঃ জয় দূর্গা মন্দিৰ ক'ত অৱস্থিত?

.....

প্রশ্ন নং ৫ ঃ উগ্রতাৰা মন্দিৰ ক'ত অৱস্থিত?

.....

১২.৪ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- অসমৰ বিভিন্ন উল্লেখযোগ্য শক্তিস্থলসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিলে।
- কামৰূপ জিলাৰ উল্লেখযোগ্য শক্তিস্থলসমূহৰ বিষয়ে জানিলে।
- তেজপুৰ জিলাৰ শক্তি মন্দিৰসমূহৰ বিষয়ে জানিলে।

১২.৫ অধিক জানিবলৈ

১) নেওগ, মহেশ্বৰ (১৯৯১), *পবিত্র অসম*, গুৱাহাটী লয়ার্ছ বুক ষ্টল।

২) ভট্টাচার্য, হিতেন্দ্র নাথ আৰু ভট্টাচার্য, সুৰেশ চন্দ্র, সম্পাদিত (২০০৯), *অসমৰ প্রাচীন দ'ল-দেৱালয়*, গুৱাহাটী ঃ সদৌ অসম দেৱালয় সংঘ শ্রীশ্রী জনার্দন দেৱালয়, শুক্রেশ্বৰ।

১২.৬ অগ্রগতিৰ খতিয়ান

১ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ কামৰূপ জিলাত অৱস্থিত।

২ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ ছয়গাঁৱত।

৩ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ তেজপুৰত।

৪ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ হাজো।

৫ নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ কামৰূপত।

১২.৭ আৰ্হি প্রশ্ন

প্রশ্ন ১ ঃ কামৰূপ জিলাৰ বিভিন্ন শক্তিস্থলসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখক।

প্রশ্ন ২ ঃ তেজপুৰ জিলাৰ বিভিন্ন শক্তিস্থলসমূহৰ বিষয়ে বহলাই লিখক।

*** ***** ***